

Lublin, 15 lipca 2021 r.

RIO – II – 600/24/2021

Pan Stanisław Gołębiowski
Wójt Gminy Końskowola
ul. Pożowska 3a
24-130 Końskowola

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 29 kwietnia do 11 czerwca 2021 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Końskowola. Protokół kontroli podpisano 25 czerwca 2021 r.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości wraz z wnioskami co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1.1. Ujęcie – w księgach rachunkowych Urzędu Gminy – dochodów i przychodów roku, którego nie one dotyczyły (dochodów budżetu zrealizowanych przez urzędy skarbowe, udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych, które wpłynęły w styczniu za grudzień roku poprzedniego oraz kwoty części oświatowej subwencji ogólnej, która wpłynęła w grudniu na styczeń następnego roku) – str. 8-9 protokołu.

W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich realizacji, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.).

Operacje dotyczące udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych oraz dochodów pobieranych na rzecz gminy przez urzędy skarbowe za grudzień, które wpłynęły w styczniu następnego roku budżetowego ujmować – w księgach rachunkowych Urzędu Gminy roku poprzedniego, zgodnie z danymi wykazanymi w informacji udostępnionej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Finansów, mając na uwadze, że dochody te winny być ujęte na koncie 800 „Fundusz jednostki” w roku, którego dotyczą, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), powoływane w dalszej części protokołu jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”.

- 1.2. *Ujmowanie - w księgach rachunkowych Urzędu - dochodów z tytułu opłaty za udostępnianie danych - w części stanowiącej dochód budżetu gminy, w niewłaściwym paragrafie, co skutkowało wykazaniem tych dochodów - w sprawozdaniu Rb-27ZZ za 2020 r. - niezgodnie z ewidencją księgową – str. 9 protokołu.*

Wpływy z tytułu opłaty za udostępnianie danych – w księgach rachunkowych Urzędu Gminy - klasyfikować do § 0690 „Wpływy z różnych opłat”, zgodnie z „Klasyfikacją paragrafów dochodów, przychodów i środków (z objaśnieniami)”, stanowiącą Załącznik Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.).

W sprawozdaniu Rb-27ZZ „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami”, wykazywać dane wynikające z prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm.).

- 1.3. *Niedokonanie - w 2020 r. - odpisów aktualizujących wartość należności, mimo występowania przesłanek je uzasadniających – str. 11-12 protokołu.*

Dokonywać odpisów aktualizujących należności, stosownie do przepisów § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. i art. 35b ust. 1 ustawy o rachunkowości.

- 1.4. *Dokonywanie zapisów - w ewidencji szczegółowej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” - bez wskazania rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu źródłowego – str. 13 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu, zgodnie z przepisami art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.5. *Zawyżenie – w sprawozdaniu Rb-PDP za 2020 r. – skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych (o 1.250,56 zł), w wyniku ich wyliczenia dla pojazdu niepodlegającemu opodatkowaniu – str. 19 - 20 protokołu.*

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 9 w związku z § 7 ust. 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

- 1.6. *Niesporządzenie opisu funkcji służącej do wyliczania skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz skutków zwolnień z opodatkowania, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania Rb-PDP – str. 20 protokołu.*

Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, przez opisanie funkcji służącej do wyliczenia skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz skutków zwolnień z opodatkowania, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania Rb-PDP, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c oraz ust. 2 ustawy o rachunkowości.

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

- 2.1.1. *Niewykazanie – w deklaracji na podatek od nieruchomości na 2020 r sporządzonej przez Urząd Gminy – powierzchni oddanych w najem lokali mieszkalnych, niestanowiących odrębnych nieruchomości oraz budynków ustawowo zwolnionych z tego podatku – str. 24 protokołu.*

W deklaracji na podatek od nieruchomości wykazywać rzetelne dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu bądź zwolnieniu z tego podatku, w tym dotyczących powierzchni oddanych w najem gminnych lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a, art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.).

2.1.2. Opodatkowanie w 2020 r. najemcy gminnego lokalu mieszkalnego (stanowiącego odrębną nieruchomość) za nieprawidłowy okres – str. 24 protokołu.

Jeżeli w trakcie roku podatkowego nastąpiło wygaśnięcie obowiązku podatkowego w podatku od nieruchomości dokonywać zmiany decyzji ustalającej ten podatek, mając na uwadze że obowiązek podatkowy wygasa z upływem miesiąca, w którym ustały okoliczności go uzasadniające, stosownie do przepisów art. 6 ust. 4 i 8 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

2.1.3. Niesprawdzanie/nieprawidłowe sprawdzanie deklaracji podatkowych, o czym świadczy:

- nieopodatkowanie budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,
- przyjęcie deklaracji na podatek od nieruchomości bez wymaganych załączników,
- niewzwanie podatników do złożenia wyjaśnień, w związku z wykazaniem w deklaracjach na podatek od nieruchomości tylko części powierzchni budynków będących ich własnością,
- niewyjaśnienie podstawy zwolnienia budynków położonych na gruntach sklasyfikowanych jako „inne tereny zabudowane”,
- opodatkowanie podatkiem od środków transportowych pojazdów na podstawie niekompletnie wypełnionej deklaracji – str. 25 – 27, 34 – 36 protokołu.

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r., poz. 1325 z późn. zm.), w tym wzywać podatników do dołączania do deklaracji wymaganego załącznika, zgodnie z wzorem formularza, określonego w Załączniku nr 6 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie wzorów informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości (Dz. U. z 2019 r. poz. 1104).

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, wzywać podatnika do udzielenia – w wyznaczonym terminie – niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem właściwej stawki, zgodnie z przepisami art. 2 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b i pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze art. 1a ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

Z podatku od nieruchomości zwalniać budynki gospodarcze lub ich części położone na gruntach gospodarstw rolnych, służące wyłącznie działalności rolniczej, zgodnie z przepisami art. 7 ust. 1 pkt 4 lit. b powołanej ustawy.

Opodatkować prawidłowo podatników, wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

2.1.4. Przypadki nieopodatkowania gruntów i pojazdów należnymi podatkami – str. 27, 34, 35 protokołu.

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania:

- podatkiem rolnym – dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z ewidencją gruntów i budynków, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2020 r. poz. 2052 z późn. zm.),
- podatkiem od środków transportowych – dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z danymi z rejestru prowadzonego przez Starostwo Powiatowe w Puławach, wykazywanymi przez tę jednostkę w informacjach, o których mowa w przepisach § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002 r. w sprawie informacji podatkowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 68).

Grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, opodatkowywać podatkiem rolnym, zaś użytki rolne zajęte na prowadzenie tej działalności opodatkowywać podatkiem od nieruchomości, stawką dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333), w związku z art. 2 ust. 2 i art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Podatników podatku od środków transportowych, którzy nie wywiązali się z – wynikającego z przepisów art. 9 ust. 6 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – obowiązku złożenia deklaracji na podatek, wzywać do ich złożenia, na podstawie przepisów art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej; w przypadku niezłożenia deklaracji – określać decyzją wysokość zobowiązania podatkowego, stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej.

Opodatkować – wskazanych w protokole – właścicieli użytków rolnych i pojazdów, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym oraz przepisy art. 8 pkt 4 i 5 oraz art. 9 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanych w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

2.1.5. Przypadki niewystawiania/niesystematycznego wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych podatnikom posiadającym zaległości podatkowe i dłużnikom posiadającym zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – str. 31 - 33, 38 - 39 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe i dłużników opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427 z późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 w związku z art. 26 § 1 tej ustawy.

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Obliczenie nagrody jubileuszowej na podstawie wynagrodzenia przysługującego w dniu nabycia prawa do nagrody, mimo że wynagrodzenie przysługujące mu w dniu jej wypłaty było korzystniejsze – str. 44 protokołu.

Nagrodę jubileuszową obliczać na podstawie wynagrodzenie przysługującego pracownikowi w dniu nabycia prawa do nagrody, a jeżeli dla pracownika jest to korzystniejsze – na podstawie wynagrodzenia przysługujące mu w dniu jej wypłaty, stosownie do przepisów § 8 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. poz. 936 z późn. zm.).

2.2.2. Przyjęcie do podstawy naliczenia odprawy emerytalnej i ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy składnika wynagrodzenia obliczonego za nieprawidłowy okres (co skutkowało ich wypłaceniem w zawyżonej wysokości - odpowiednio - o 1.200 zł i 315,49 zł) – str. 44-46 protokołu.

Wynagrodzenie, będące podstawą obliczenia jednorazowej odprawy w związku z przejściem pracownika na emeryturę oraz ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy ustalać zgodnie z przepisami § 14-17 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.), w związku z przepisami art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282), w szczególności składniki wynagrodzenia przysługujące pracownikowi za okresy nie dłuższe niż 1 miesiąc, z wyjątkiem określonych w § 7 cytowanego rozporządzenia, wypłacone w okresie 3 miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc nabycia prawa do ekwiwalentu, uwzględniać w średniej wysokości z tego okresu, stosownie do przepisów § 16 ust. 1 rozporządzenia.

Rozważyć wystąpienie do pracownika o dobrowolny zwrot zawyżonych kwot lub ich wyegzekwowanie od osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe ich obliczenie, na podstawie przepisów działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.).

2.2.3. Przypadki nieudzielenia pracownikom niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego za 2017 r. w terminie ustawowym – str. 46 protokołu.

Urlopu niewykorzystanego w danym roku udzielać pracownikom najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego, stosownie do przepisów art. 168 Kodeksu pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.).

2.2.4. Wypłacenie diety radnemu w zaniżonej wysokości – str. 47 protokołu.

Diety radnych gminy ustalać i wypłacać zgodnie z zasadami określonymi przez Radę Gminy, zgodnie z przepisami art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713).

2.2.5. Rozpatrzenie oferty - na realizację zadania publicznego w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej - niespełniającej wymagań określonych w ogłoszeniu otwartego konkursu i udzielenie na jej podstawie dotacji klubowi sportowemu – str. 62-63 protokołu.

Podmiotom nienależącym do sektora finansów publicznych udzielać dotacji w oparciu o oferty sporządzone zgodnie z wymogami zawartymi w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert, mając na uwadze przepisy art. 5 ust. 3 i art. 13 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn.zm.).

2.2.6. Udzielenie dotacji na realizację w 2020 r. zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi na podstawie nieprawidłowo skalkulowanej oferty, co skutkowało udzieleniem dotacji w nadmiernej wysokości (o 2.200 zł). Nieustalenie kwoty dotacji pobranej w nadmiernej wysokości – str. 64-65 protokołu.

Podmiotom nienależącym do sektora finansów publicznych udzielać dotacji w oparciu o prawidłowo sporządzone oferty, zawierające informacje wymagane w ogłoszeniu konkursu ofert, w tym określone w przepisach art. 14 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Sprawdzać przestrzeganie przez dotowane podmioty postanowień zawartych umów na realizację zadań publicznych, w zakresie wykorzystania dotacji, mając na uwadze, że naruszenie tych postanowień może skutkować pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości, w związku z przepisami art. 252 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305). W przypadku ustalenia wykorzystania niezgodnie z przeznaczeniem lub pobrania w nadmiernej wysokości, wydawać decyzję określającą kwotę zwrotu, zgodnie z przepisami art. 252 ust. 1 pkt 2, ust. 3 i 5 ustawy o finansach publicznych.

Wyegzekwować zwrot dotacji pobranej w nadmiernej wysokości.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Końskowola